

Domssöndagen

Psalmer: 490, Ps90, 315, L193, L211

Texter: Hes 47:6-12, 1 Kor 15:22-28, **Matt 13:47-52**

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen

Låt oss be!

Herre Jesus Kristus, sänd din helige Ande så att vi tror ditt ord, blir helgade och bevarade i den rätta tron till livets slut. Amen

Dagens evangelium är hämtat ur Matteus 13:e kapitel där Jesus framställer en rad liknelser. Det var förutsagt att Messias skulle undervisa med liknelser. Det heter: *Allt detta talade Jesus till folket i liknelser. Han talade bara i liknelser till dem, för att det skulle uppfyllas som var sagt genom profeten: Jag vill öppna min mun för att tala i liknelser, förkunna vad som varit dolt sedan världens skapelse.*

Jesus undervisar om himmelriket. ”Himmelriket är som...” börjar liknelserna. Den första liknelsen är den om såningsmannen som gick ut för att så. Det var bara en del av sådden som hamnade i god jord och bar frukt. Här har vi också liknelsen om ogräset i åkern. I vår stycke är himmelriket som ett fisknät som kastas i sjön och fångar fisk av alla de slag. I dessa liknelser kan himmelriket inte syfta på Jesu härlighetsrike som uppenbaras vid tidens slut, det kan inte heller syfta på Kristi nåderike här på jorden, den heliga allmänliga kyrkan. Åtminstone i dessa tre liknelser syftar himmelriket på alla de sammanhang och platser där evangelium predikas och nådemedlen förvaltas. Där evangeliet ljuder tar olika människor emot det på olika sätt - somliga i troende hjärtan till frälsning, medan andra bara vistas i samma sammanhang men tror inte. Vi får lära oss att otron får eviga tragiska konsekvenser. Både liknelsen om ogräset i åkern och den om fisknätet som fångade fisk av alla slag förklaras på liknande sätt: *Människosonen ska sända ut sina änglar, och de ska samla ihop ur hans rike allt som förleder och alla som gör orätt och kasta dem i den brinnande ugnen. Där ska man gråta och gnissla tänder.*

Fisknätet i vår text syftar på ett dragnät – ett nät med sänken och flöten som läggs ut i en halvcirkel mellan två båtar på ganska grunt vatten och sedan dras ihop. Två personer kan på grunt vatten hantera ett mindre dragnät på samma sätt. Det går inte med ett sådant nät att rikta fisket på någon speciell önskad matfisk. Dragnätet fångar allt som rör sig på den platsen – fiskar av alla de slag. Sedan fick man sortera matfisk och oduglig fisk kastade man bort. Jesus förklarar liknelsen: *Så ska det bli vid tidens slut. Änglarna ska gå ut och skilja de onda från de rättfärdiga och kasta dem i den*

brinnande ugnen. Där ska man gråta och gnissla tänder. Sedan frågade han: Har ni förstått allt detta?" De svarade honom: "Ja."

Vad kan vi förstå av detta? Det första vi ska ta till oss är varningen för hyckleri som ligger i denna liknelse. Det hjälper inte att man gått i kyrkan eller annars funnits i ett sammanhang där evangelium predikats om man inte tar det till sig. 2 Kor 13:5 får bli vår minnesvers för den sanningen: *Pröva er själva om ni lever i tron, granska er själva! Eller vet ni inte med er att Jesus Kristus är i er? Om inte, så består ni inte provet.*

Vi ska också påminna oss om de tragiska konsekvenserna av otron. Särskilt tragiskt är det om man hört evangeliet utan att höra, alltså utan att ta emot det i tro. Vi hör på ett ställe Jesus utropar sitt ve över de städer och byar där han verkat och predikat men som inte tagit emot honom: *Jag säger er sanningen: Sodoms och Gomorras land ska få det lindrigare på domens dag än den staden.* Det ger oss dubbel anledning att pröva oss själva om vi lever i tron.

Den brinnande ugnen där man ska gråta och gnissla tänder är helvetets straff. Helvetet blir en verklighet vid tidens slut. Det finns inte i närheten av det nya Jerusalem och den nya jord och de nya himlar där rättfärdighet bor. Det är ett fängelse som Gud har berett åt djävulen och hans änglar där de ska straffas i evighet. Många människor kommer också att förvisas dit fast helvetet inte är ämnat för dem. De blir dömda fast Guds frälsningsplan gjort det till det onödiggaste i hela världen. Gud var i Kristus och försonade världen med sig själv och han har sänt ut det budskapet med vädjan: låt försona er med Gud. Men många vill det inte. De avvisar gemenskapen med Gud och på den yttersta dagen ska de få som de vill.

Många har en uppfattning om vad helvetet är. Men det är inte säkert att uppfattningen stämmer överens med sanningen. I serier, skämteckningar och fantasy-filmer kan helvetet framställas som ett reservat för Djävulen där han härskar och får härja fritt, där de onda andarna torterar orättfärdiga människor eller där ogudaktiga otyglat får leva ut sin ondska sig själva och andra till skada. Inget av det stämmer. Helvetet är inte ett reservat för djävulen utan ett straff-fängelse. På samma sätt är det med de människor som blir förvisade dit. De kan inte göra någonting annat än lida straffet. I liknelsen om kungasonens bröllop hör vi Jesus säga om den som inte var klädd i bröllopskläder: *Bind honom till händer och fötter och kasta ut honom i mörkret här utanför! Där ska man gråta och gnissla tänder.* Nu ska man vara försiktig med att tolka alla detaljer i liknelser, men med bundna händer och fötter kan man inte längre göra så mycket – då är det slut med verksynder. Härskaren i helvetet är inte djävulen utan Jesus. I Uppenbarelseboken hör vi honom säga: *"Var inte rädd. Jag är den förste och den siste och den levande. Jag var död, och se, jag lever i evigheters evighet.*

Och jag har nycklarna till döden och helvetet.

Jesus använder ordet Gehenna för helvetet, Jakob gör det också på ett ställe. I Uppenbarelseboken kallas helvetet för eldsjön. Gehenna är den grekiska formen för det hebreiska namnet på Hinnoms dal söder om Jerusalem. Kungarna Ahas och Manasse offrade barn där till Molok. Kung Josia förklarade platsen för oren. I Hinnoms dal fanns Tofetplatsen. Tofet, liksom hela Hinnoms dal, har i Bibeln fått bli förebild till helvetet. Tofet och Gehenna är då inte längre knutet till geografien eller ens denna tidsålder utan blir en verklighet vid tiden slut som det slutliga straff-fängelset för alla Guds fiender.

Jesus använder, som sagt, ordet Gehenna för helvetet. Det finns ett annat ord också; Hades. Hades är liksom Gehenna ett fängelse för de förtappade men Hades är inte ett evigt fängelse. I Uppenbarelseboken kallas helvetet för eldsjön. Hades era får sitt slut när det kastas i eldsjön. Vid den yttersta domen ska Hades tillsammans med djävulen och alla Guds fiender kastas i eldsjön. Man kan bli lite förvirrad av bibelöversättningarna. I den gamla kyrkobibeln översatte man både Gehenna och Hades med helvetet. I normalupplagan i slutet av 1800-talet fortsatte man översätta Gehenna med helvetet men skriver nu dödsriket när man stöter på ordet Hades. I den översättningen är det klart och tydligt att helvetet är ett evigt straff. I 1917 år bibel används inte ordet helvete utan man använder orden Gehenna respektive dödsriket. I Folkbibeln lämnar man Gehenna oöversatt men översätter Hades med helvetet. Kanske inte är så lyckat. Då får man intrycket att helvetets tid är slut när det kastas i eldsjön. Nej, helvetet har en början men inget slut. Helvetet är ett evigt straff-fängelse som är berett åt djävulen och hans änglar. Det tas i bruk vid den sista domen då alla Guds fiender förvisas dit - det är eldsjön, Gehenna, Tofetplatsen. Helvetets eld är evig. Den är antänd och hålls brinnande av Guds helige Ande.

Då Bibeln framställer Tofetplatsen som en förebild till helvetet - fast det är inte lätt att hitta i vår bibelöversättning för där skriver man istället *eldplatsen* – så är det intressant att lägga märke till eldens ursprung. I Uppenbarelseboken läser vi om eldsjön dit alla Guds fiender kastades, att den brann av svavel. Om Tofet läser vi i Jesaja: *som en svavelström ska Herrens Ande sätta den i brand*. Den eld som plågar de förtappade i helvetet är Herrens Andes eld. Herrens Andes eld är en evig eld - den falnar inte i brist på bränsle. Vad är egentligen elden som inte ska släckas?

Genom hela Bibeln, från första bok till den sista, uppenbarar sig HERRENS härlighet som en rykande ugn, en pelare i rök och eld. Gentemot syndare är Herrens härlighet en förtärande eld. *Herrens härlighet såg för Israels barn ut som en förtärande eld på toppen av berget*, heter det i 2 Moseboks 24:e kapitel. Den sidan av Guds härlighet slipper vi se. Genom tron på Jesus och iklädda hans rättfärdighet får vi istället se

Guds härlighet som ett underbart ljus, så som Herrens härlighet lyste upp marken kring herdarna när ängeln förkunnade för dem: *Idag har en Frälsare blivit född åt er i Davids stad, och han är Messias HERREN.* De som tagit emot den förlåtelse Jesus vunnit kommer inte att se uppenbarelsen av HERRENS härlighet som en förtärande eld. Nej, i beskrivningen av det nya Jerusalem heter det: *Staden behöver inte sol eller måne för att få ljus, för Guds härlighet lyser upp den och dess lampa är Lammet. Och folken ska vandra i dess ljus.* Så inför uppenbarelsen av HERRENS härlighet gör det hela skillnaden om man gjort sina kläder vita i Lammets blod eller inte. De första ska vandra i dess ljus, för de andra är det en förtärande eld.

På söndagen efter alla helgons dag hörde vi om troshjältarna Abraham och Sara. Om Abraham heter det att *han väntade på staden med de fasta grundvalarna vars byggmästare och skapare är Gud.* Det är en stad som inte kan skakas och där har också vi vårt medborgarskap. För den sakens skull manas vi att tjäna Gud med tacksamhet. Hebreerbrevets författare skriver: *När vi nu får ett rike som inte kan skakas, låt oss då vara tacksamma. På så sätt ska vi tjäna och behaga Gud med vördnad och fruktan, för vår Gud är en förtärande eld. Amen*

Låt oss be!

Herre Jesus Kristus, sänd din Ande så att vi tror ditt ord, blir helgade och bevarade i den rätta tron till livets slut. Helga oss så att vi tjänar och behagar Gud med vördnad och fruktan den tid som är vår. Och när vår tjänst är slut, ta oss in i ditt rike - ett rike som inte kan skakas och som består i evighet. Amen.